

ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Γ΄ ΤΑΞΗ ΕΠΑΛ.

2° ΘΕΜΑ

2.1. Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων, επιλέγοντας τη σωστή λέξη ή φράση από το πλαίσιο. Πέντε (5) λέξεις ή φράσεις θα περισσέψουν.

Τζόζεφ Πάξτον / Μόρις / «Τέχνες και Χειροτεχνίες» / Ογκύστ Περέ / γυαλί / Κλιμτ /
σκυρόδεμα / Στη Βαρκελώνη / Αρ Νουβό / Στο Μιλάνο

1. Το κίνημα _____ δημιουργήθηκε στην Αγγλία και υπερασπίζεται την αυτόνομη αξία των «εφαρμοσμένων» τεχνών σε σχέση με τις λεγόμενες Καλές Τέχνες.
2. Ο _____ σχεδίασε και κατασκεύασε το Κρίσταλ Πάλας για την Παγκόσμια Έκθεση στο Λονδίνο.
3. Ο αυστριακός ζωγράφος _____ στα μεγάλα γυναικεία πορτρέτα του συνδυάζει τη γραμμική απλότητα με τα πλούσια χρώματα που σχηματίζονται από γεωμετρικά στοιχεία.
4. Στο τέλος του 19ου αιώνα αρχίζει να χρησιμοποιείται το _____ σε συνδυασμό με τη χρήση του σιδήρου, το οποίο μεγαλώνει την αντοχή στα φορτία.
5. _____ ο Γκαουντί, έχοντας μελετήσει τη γοθική αρχιτεκτονική, δημιουργεί ένα προσωπικό λεξιλόγιο όχι μόνο σε σχέση με τα διακοσμητικά στοιχεία, αλλά και με την κατασκευαστική δομή.

Μονάδες 15

2.2. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση για καθεμία από τις ακόλουθες προτάσεις.

1. Η οφιοειδής κίνηση (ή η χαρακτηριστική κίνηση του μαστίγιου που κτυπά τον αέρα) είναι μια βασική μορφή την οποία μιμούνται στα έργα τους οι καλλιτέχνες της:

1. Arts and Crafts
2. Αρ Νουβό

2. «Το φιλί» είναι από τα πιο γνωστά έργα του:

1. Γκούσταβ Κλιμτ
2. Εκτόρ Γκιμάρ

Μονάδες 10

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

2.1.

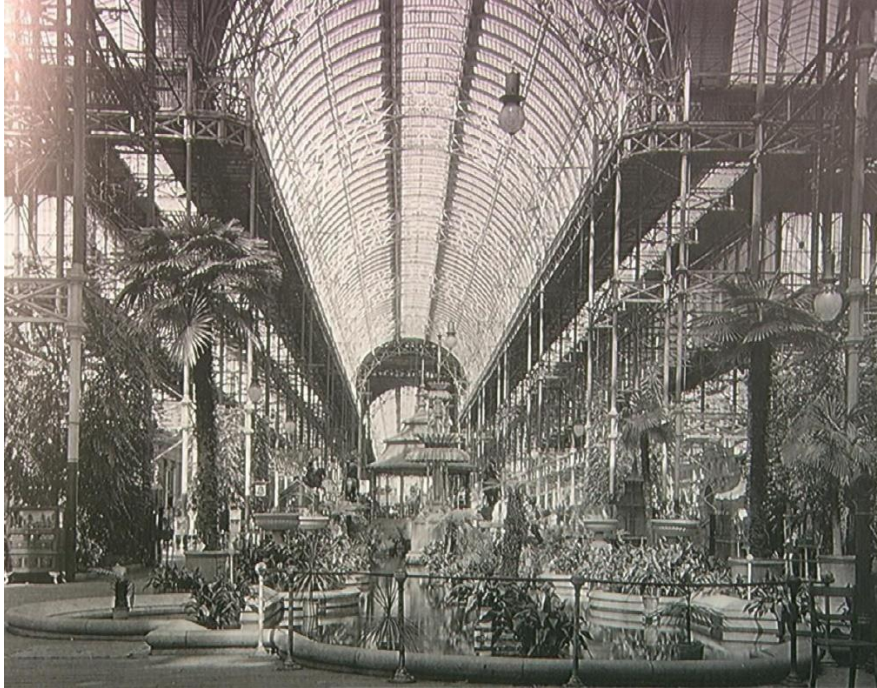
- α. «Τέχνες και Χειροτεχνίες»
- β. Τζόζεφ Πάξτον
- γ. Κλιμτ
- δ. σκυρόδεμα
- ε. Στη Βαρκελώνη

2.2.

- 1. β
- 2. α

ΘΕΜΑ 4^ο

4.1.α. Πώς ονομάζεται το κτίριο της εικόνας, ποιος το σχεδίασε και για ποιο γεγονός;
(μον.6)

β. Ποια τεχνική θεωρήθηκε νεωτερισμός στο σχεδιασμό και την κατασκευή του; (μον.6)

γ. Ποια είναι η καινοτόμος ιδέα της κατασκευής του κτιρίου, η οποία προκάλεσε έντονους προβληματισμούς στους συντηρητικούς υποστηρικτές των διάφορων στυλ, αλλά και στους πρωτοπόρους της τεχνολογικής ανάπτυξης; (μον.13)

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ 4^ο

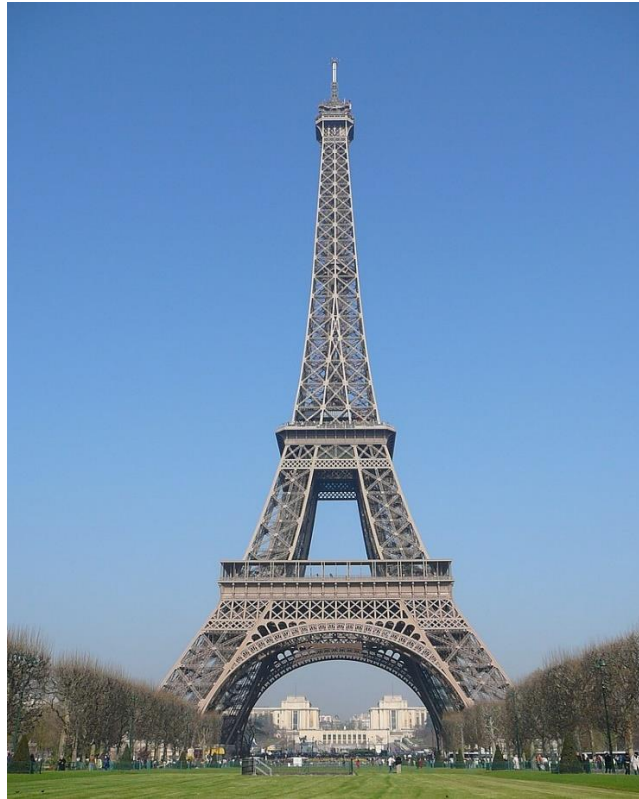
4.1.α. Ο Τζόζεφ Πάξτον σχεδίασε και κατασκεύασε το Κρύσταλ Πάλας για την Παγκόσμια Έκθεση στο Λονδίνο, το 1851.

β. Ο νεωτερισμός βρίσκεται στη χρησιμοποίηση των προκατασκευασμένων μεταλλικών στοιχείων και στους υαλοπίνακες, που έχουν παραχθεί μαζικά και έχουν μεταφερθεί στο εργοτάξιο έτοιμοι να τοποθετηθούν.

γ. Στο κέντρο της διαδικασίας κατασκευής βρίσκεται μια επαναστατική σκέψη: η χρήση των υλικών και της τεχνικής που μέχρι τώρα εφαρμόζονταν στα μεγάλα βιομηχανικά κτίρια, μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν στην κατασκευή κτιρίων με μεγάλες απαιτήσεις λειτουργικότητας και εμφάνισης. Αυτή η ιδέα προκάλεσε έντονους προβληματισμούς στους συντηρητικούς υποστηρικτές των διάφορων στίλ, αλλά και στους πρωτοπόρους της τεχνολογικής ανάπτυξης.

ΘΕΜΑ 4^ο

4.1. Γκουστάβ Άιφελ - Πύργος του Άιφελ (1889), Παρίσι.

α. Για ποιον λόγο κατασκευάστηκε ο Πύργος του Άιφελ (μον.4) και ποιοι συμβολισμοί απορρέουν από την κατασκευή του; (μον.6)

β. Πώς χρησιμοποιήθηκε ο χυτοσίδηρος στην κατασκευή κτιρίων; (μον.6)

γ. Ποιοι λόγοι ευνόησαν τη γενίκευση της χρήσης των μεταλλικών στοιχείων στην κατασκευή κτιρίων, στο τέλος του 19ου αιώνα; (μον.9)

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ 4^ο

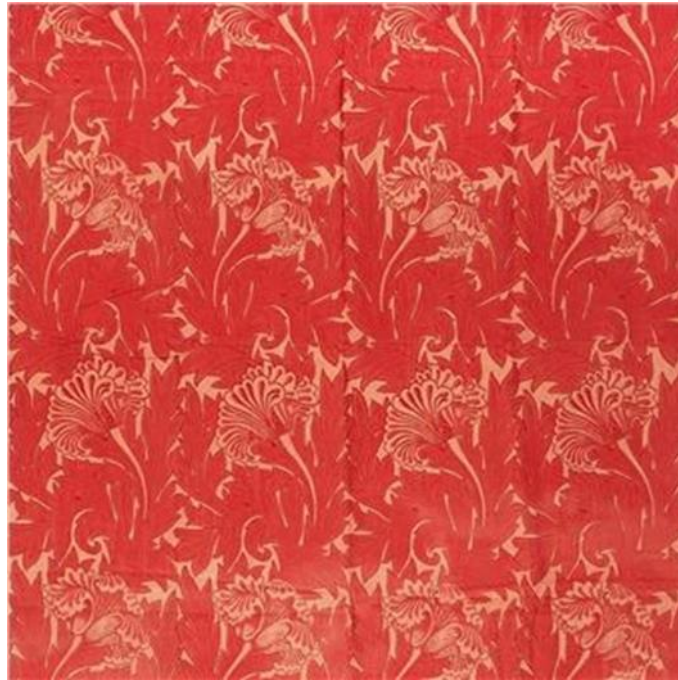
4.1.α. Κατασκευάστηκε ως μεγαλόπρεπη είσοδος για τη Διεθνή Εμπορική Έκθεση στο Παρίσι του 1889. Η κατασκευή του Πύργου, αποτελεί την πραγματοποίηση ενός νέου τύπου "μνημείου" που, ενώ δεν επαινεί καμιά στιγμή του παρελθόντος, εξυμνεί το παρόν και αναγγέλλει το μέλλον.

β. Ο χυτοσίδηρος, λόγω της ρευστής μορφής του, μπορεί να μπαίνει σε καλούπια. Έτσι κατασκευάζονται από αυτόν τυποποιημένα διακοσμητικά στοιχεία και αρχιτεκτονικά μέλη σε μεγάλη ποικιλία.

γ. Η χρήση των μεταλλικών στοιχείων στην κατασκευή κτιρίων εντείνεται στο τέλος του 19ου αιώνα. Η μαζική παραγωγή και το χαμηλό κόστος, η δυνατότητα εύκολης μεταφοράς τους από το εργοστάσιο στο εργοτάξιο ως προκατασκευασμένα στοιχεία, η δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν ως φέροντα στοιχεία στις κατασκευές και να στεγάσουν μεγάλους χώρους, καταλαμβάνοντας ελάχιστη επιφάνεια στήριξης, η πρόοδος της τεχνολογίας των κατασκευών, των μαθηματικών υπολογισμών των φορτίων και των πλευρικών ωθήσεων, καθώς και η δημιουργία εξειδικευμένων σχολών για μηχανικούς ευνόησαν τη γενίκευση της χρήσης των μεταλλικών στοιχείων στις διάφορες οικοδομές.

ΘΕΜΑ 4^ο

4.1. Γ. Μόρις, Σχέδιο για το σταμπωτό ύφασμα "Τουλίπα" (1875).

α. Ποιος ήταν ο σκοπός της δημιουργίας του κινήματος Τέχνες και Χειροτεχνίες (Arts and Crafts); (μον.4)

β. Τι επεδίωκε με τη δημιουργία του κινήματος, ο κύριος εισηγητής του Γουίλιαμ Μόρις; (μον.10)

γ. Πώς χαρακτηρίζει την ταπητουργία ο Γουίλιαμ Μόρις, σε άρθρο του για τα Υφαντά, το 1893; (μον. 1). Τι πρέπει κανείς να προσέξει στον σχεδιασμό ενός χαλιού ως διακοσμητικού τοίχου, σύμφωνα με τον Μόρις; (μον. 10)

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ 4^ο

4.1.α. Το κίνημα "Τέχνες και Χειροτεχνίες" υπερασπίζεται την αυτόνομη αξία των "εφαρμοσμένων" τεχνών σε σχέση με τις λεγόμενες Καλές Τέχνες.

β. Κύριος εισηγητής του κινήματος ο Γουίλιαμ Μόρις, ασκούσε κριτική στα βιομηχανοποιημένα καταναλωτικά αγαθά της εποχής του και μαζί με τους ομοϊδεάτες του απαιτούσε την αναγέννηση του χειροποίητου προϊόντος. Επεδίωκε να αντιμετωπίσει την κρίση των διάφορων επαγγελμάτων που δημιουργήθηκε από την εκβιομηχάνιση της παραγωγής. Στόχευε στην εξάλειψη της ασχήμιας των βιομηχανικών προϊόντων και όχι στην εξάλειψη των αιτιών της κοινωνικής παρακμής.

γ. "Η ευγενέστερη όλων των υφαντικών τεχνών είναι η ταπητουργία, στην οποία δεν υπάρχει τίποτα το μηχανικό.

Όπως σε κάθε διακόσμηση τοίχου, το πρώτο πράγμα που πρέπει κανείς να προσέξει στο σχεδιασμό του χαλιού είναι η δύναμη, η καθαρότητα και η κομψότητα του "περιγράμματος" των αντικειμένων, έτσι ώστε τίποτα να μην είναι ασαφές και ακαθόριστο. Επίσης, απαραίτητα στοιχεία είναι η ζωηράδα και η αφθονία των λεπτομερειών που χαρακτηρίζαν τη Μεσαιωνική Τέχνη".

ΘΕΜΑ 4^ο

4.1. Εκτόρ Γκιμάρ: Είσοδοι στους σταθμούς του υπόγειου σιδηρόδρομου στο Παρίσι (1899-1904).

- α.** Τι σημαίνει ο όρος Αρ Νουβό (Art Nouveau) πώς αλλιώς ονομάζεται και ποια περίοδο ανθεί; (μον.6) Ποιος ήταν ο στόχος της δημιουργίας του κινήματος; (μον.6)
- β.** Ποια είναι η μορφή την οποία μιμούνται στα έργα τους οι καλλιτέχνες της Αρ Νουβό; (μον.4)
- γ.** Για ποιον λόγο χρησιμοποιήθηκαν διακοσμητικά μοτίβα της Αρ Νουβό στις εισόδους των σταθμών του υπόγειου σιδηρόδρομου στο Παρίσι; Να αναφέρετε παραδείγματα. (μον.9)

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ 4^ο

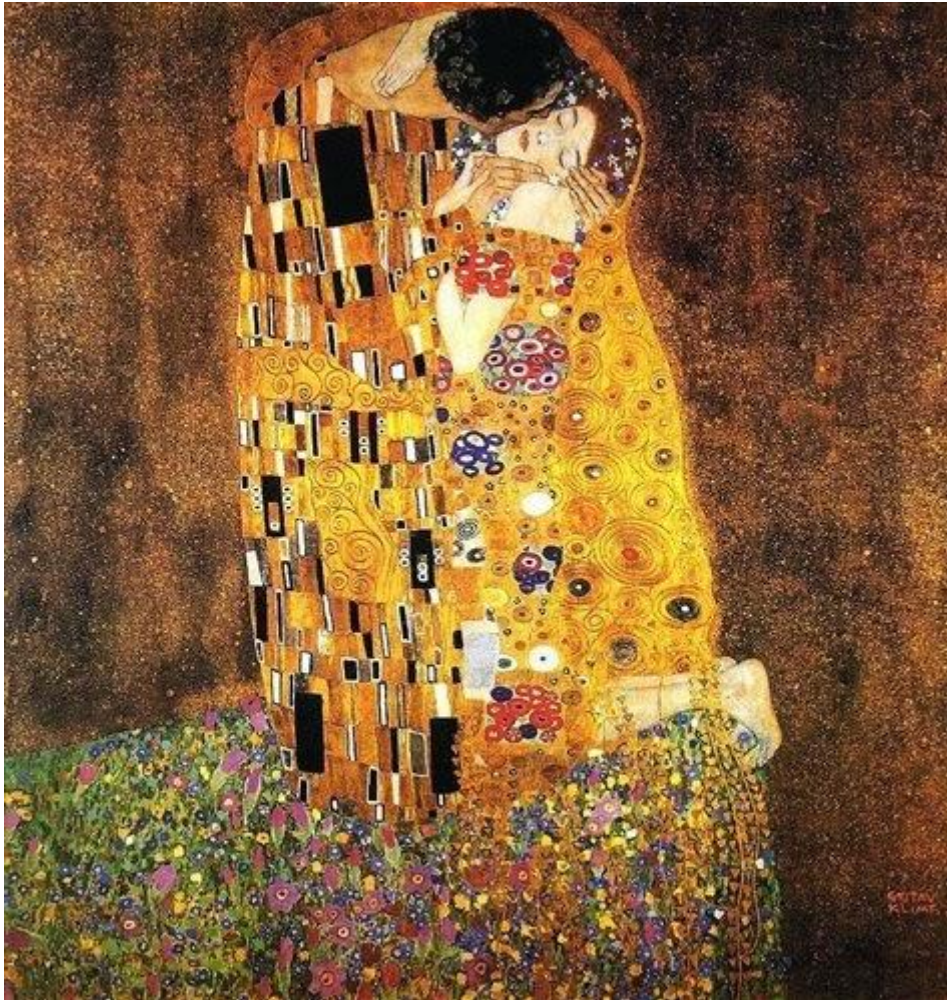
4.1.α. Ο όρος Αρ Νουβό (Art Nouveau) σημαίνει Νέα Τέχνη (γνωστή και ως Jugendstil και Liberty) και ανθεί στα χρόνια 1895-1910. Δημιουργήθηκε ως αντίδραση προς τα ιστορικά στυλ του παρελθόντος, και στόχος της ήταν να δημιουργήσει έργα υψηλής αισθητικής και καλλιτεχνικής ποιότητας σε αντίθεση με τα άσχημα προϊόντα της μαζικής βιομηχανικής παραγωγής, που είχαν κατακλύσει την αγορά.

β. Η οφιοειδής κίνηση, ή η χαρακτηριστική κίνηση του μαστίγιου που κτυπά τον αέρα, είναι μια βασική μορφή την οποία μιμούνται στα έργα τους οι καλλιτέχνες της Αρ Νουβό και τη μεταφέρουν πάνω στα διάφορα υλικά.

γ. Οι χαρούμενες διακοσμήσεις, εμπνευσμένες από το φυτικό βασίλειο, προσκαλούν τους βιαστικούς ανθρώπους των μεγαλουπόλεων να αποβάλουν το φόβο τους και να χρησιμοποιήσουν το νέο μέσο μεταφοράς (έπρεπε να μπουν μέσα στη γη, για να ταξιδέψουν και να εμφανιστούν ξανά στην επιφάνεια, ύστερα από μερικά χιλιόμετρα υπόγειας διαδρομής). Τα φωτιστικά σε σχήμα λουλουδιού, τα χυτοσίδηρα κάγκελα, οι χαρακτηριστικές επιγραφές με τα ονόματα των σταθμών, στόλισαν το Παρίσι και απέδειξαν τις εκφραστικές δυνατότητες των νέων υλικών της Αρ Νουβό.

ΘΕΜΑ 4^ο

4.1. Δίνεται το έργο του Γκούσταβ Κλιμτ, "Το φιλί" (1907-1908), λεπτομέρεια από το διάκοσμο του ανακτόρου Στόκλετ στη Βιέννη.

- α. Ποια στοιχεία συνδυάζει στα έργα του ο Αυστριακός ζωγράφος Γκούσταβ Κλιμτ; (μον.10)
- β. Ποια στοιχεία χρησιμοποιεί ο καλλιτέχνης για να αναδείξει τα συναισθήματα των μορφών που συμμετέχουν στο έργο του; (μον.10)
- γ. Τι σημαίνει ο όρος Αρ Νουβό (Art Nouveau) και πώς αλλιώς ονομάζεται; (μον. 5)

ΘΕΜΑ 4^ο

4.1. α. Ο Αυστριακός ζωγράφος Κλιμτ συνδυάζει τη γραμμική απλότητα με τα πλούσια χρώματα που σχηματίζονται από γεωμετρικά στοιχεία. Στα έργα του ο χώρος καταργείται εξ αιτίας της λάμψης του φόντου, που δημιουργεί μια μυστηριώδη ατμόσφαιρα.

β "Το φιλί" είναι από τα πιο γνωστά έργα του Κλιμτ. Ο ζωγράφος ένωσε τα δύο σώματα σε έναν ποταμό από διακοσμητικά στοιχεία, από ανταύγειες χρυσού και λαμπερών χρωμάτων. Το χέρι της γυναίκας, γύρω από το λαιμό του άνδρα, είναι σφιγμένο με τα δάχτυλα διπλωμένα, ένδειξη εσωστρέφειας. Ο άνδρας κρατά τη γυναίκα με τρυφερότητα, τη συγκρατεί ανάλαφρα, και αυτή του προσφέρει το μάγουλό της για φιλί.

γ. Ο όρος Αρ Νουβό (Art Nouveau) σημαίνει Νέα Τέχνη γνωστή και ως Jugendstil και Liberty.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Γ΄ ΤΑΞΗ ΕΠΑΛ.

4° ΘΕΜΑ

4.1.

Στοά Βιτόριο Εμανουέλε Β΄ (Μιλάνο, Ιταλία)

α. Τι είναι και τι συμβολίζει η Στοά Βιτόριο Εμανουέλε Β΄; (μονάδες 10)

β. Πώς διαμορφώνονται τα μεγάλα εμπορικά κέντρα της εποχής και ποιον ρόλο εξυπηρετούν; (μονάδες 15)

Μονάδες 25

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

α. Η στοά του Βιτόριο Εμανουέλε Β΄ στο Μιλάνο είναι ένα τυπικό παράδειγμα των κλειστών αγορών και του ρόλου της αγοράς στον ιστό του κέντρου της πόλης. Γίνεται σύμβολο μιας νέας εποχής, όπου στην οργάνωση της πόλης κυριαρχούν τα οικονομικά κέντρα, και συναγωνίζεται τους άλλους δημόσιους χώρους, όπως το χρηματιστήριο, το θέατρο, το Δημαρχείο, που πιστοποιούν την άνοδο της αστικής τάξης.

β. Τα μεγάλα εμπορικά κέντρα αποτελούν τώρα τους μεγάλους «καθεδρικούς» ναούς του χρήματος. Διαμορφώνονται με έμφαση στον εσωτερικό χώρο, όπου οι περιπατητές, προφυλαγμένοι από τις άσχημες καιρικές συνθήκες, μπορούν να καταναλώσουν το χρόνο και το χρήμα τους. Γίνονται τόποι ανταλλαγής εμπορευμάτων αλλά και κοινωνικής καταξίωσης. Διακοσμούνται με πλούτο και φαντασία και με τη χρήση του γυαλιού, επιτρέπουν στο φως να δίνει μια φυσικότητα και να δημιουργεί ένα ευχάριστο περιβάλλον.